

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка на зауваження,
викладені в експертному висновку Галузевої експертної ради
про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
31335 «Українська і англійська мови: переклад та редагування»,
рівень вищої освіти – бакалавр, спеціальність – 035 Філологія

Ми вдячні GER за ґрунтовний аналіз ОПП «Українська і англійська мови: переклад та редагування», високу оцінку ефективності її функціонування та рекомендації щодо її покращення.

Водночас хочемо висловити певні уточнення щодо окремих позицій висновку:

Критерій	Експертний висновок GER	Коментарі університету
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p>	<p>Рівень відповідності Критерію 1. ЕГ: Рівень В GER: Рівень В</p> <p>Обґрунтування GER</p> <p>1.1. Цілі ОП чітко відповідають місії та стратегії ЗВО, зокрема мета ОП полягає у підготовці фахівців, з української та англійської мови із широкою компетенцією та здатних створювати, редагувати і перекладати усні та писемні тексти. ОП зосереджена на практичному застосуванні лінгвістичних компетенцій у текстотворенні і редагуванні українськомовних (оригінальних і перекладних) текстів різних функціональних стилів та жанрів та високому рівні мовленнєвої компетенції. Є Відповідність цілям ОП місії та стратегії КНУ, а саме, спрямованість ОП на формування філолога-дослідника, філолога-лінгвіста, що корелюється з місією та стратегією КНУ, яка відображена в в Стратегічному плані розвитку на 2018-2025 рр. http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf.</p> <p>1.2. У Відомостях самооцінювання та у Звіті ЕГ є підтвердження того, що здобувачі, випускники, роботодавці та інші стейкхолдери на регулярній основі залучаються до перегляду ОП, вносять свої побажання та рекомендації щодо її удосконалення.</p> <p>1.3. Цілі ОП та ПНР абсолютно відповідають тенденціям розвитку спеціальності, зокрема враховують Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (2019), зокрема ПРН сприяють формуванню у випускника компетентностей, що відповідають сучасним потребам ринку праці, та суттєво збільшують перспективи працевлаштування. Введення в ОП</p>	<p>Дякуємо GER за високу оцінку функціонування ОП та за рекомендації, які, по суті, лише констатують факт того, що співпраця зі стейкхолдерами велася, ведеться (що засвідчено документами, викладеними на сторінці ОП та наданими за запитом ЕГ) і, безперечно, буде вестися в майбутньому, попри всі труднощі, які переживає ринок праці в Україні за поточної ситуації в державі.</p> <p>Вважаємо, що оцінку за цим критерієм занижено, оскільки чітко виписано сильні сторони й позитивні практики при відсутності слабких сторін.</p> <p>Рекомендації GER обов'язково будемо враховувати.</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>міждисциплінарних ОК, а саме «Актуальні питання сучасної політології», «Текстове моделювання за SEO-параметрами», «Менеджмент», «Основи маркетингу» та інші, суттєво підсилили ОП та розширили кар'єрні можливості випускників.</p> <p>1.4. ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 869 від 20.06.2019 р. Загалом, ОП дозволяє досягати результатів навчання, які забезпечуються цілями, що полягають у підготовці майбутніх фахівців, здатних надавати послуги в галузі англійсько-українського та українсько-англійського перекладу в різноманітних сферах; здійснювати підготовку й перевірку документів, редагувати і коректувати тексти українською та англійською мовами, створювати різножанрові та різностильові тексти.</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p> <p>1.Рекомендуємо щорічно моніторити вимоги ринку праці та нові надбання у галузі філології з метою вдосконалення ОП.</p> <p>2. Рекомендуємо у новому навчальному році з вересня 2023 р. організувати зустрічі зі студентством, роботодавцями і випускниками для обговорення ОП.</p>	
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	<p>Рівень відповідності Критерію 2.</p> <p>ЕГ: Рівень В</p> <p>ГЕР: Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР</p> <p>2.1. Обсяг ОП «Українська і англійська мови: переклад та редагування» (http://surl.li/ghesk) 2019 року становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до організації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, й містить 160 кредитів ЄКТС обов'язкових ОК й 80 кредитів ЄКТС вибіркового ОК, тобто 33,3 % від загального обсягу. Обсяг ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 р., № 869). Формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, визначених</p>	<p>Дякуємо ГЕР за високу оцінку функціонування ОП та надані рекомендації за критерієм 2.</p> <p>Щодо підкритерію 2.3 дозволяйте пояснити наше бачення використання Таблиці 2 «Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей (Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія»)». На наше переконання, ця таблиця чітко визначає перелік ЗК та ФК до кожного РНа і встановлює обмеження компетентностей у цьому переліку, проте це не означає, що всі ЗК та ФК у кореляції до РНа за Таблицею 2 мають бути реалізовані в конкретному ОК. Суть Таблиці 2 у тому, щоб у</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>Стандартом вищої освіти, досягається обов'язковими ОК та ОК вільного вибору здобувачів.</p> <p>2.2. ОП збалансована в контексті загального часу навчання: один навчальний рік становить 60 кредитів ЄКТС. Основний фокус ОП передбачає здобуття філологічної освіти з орієнтацією на практичну складову в площині текстотворення й редагування українськомовних текстів. Обов'язкова складова представлена 29 ОК (160 кредитів ЄКТС). Підготовку з української мови забезпечують ОК 8 – 14; ОК 15 – 19, 21; ОК 25.1, 25.3 комплексної дисципліни «Історична лінгвістика» (62 кредити ЄКТС); з англійської мови та перекладу – ОК 22, 24, 26, 28 (47 кредитів ЄКТС); редагування – ОК 20, 22, 23, 28 (17 кредитів ЄКТС). Вибіркова складова має блочний характер, що дозволяє формувати ПРН. Вона підсилює та інтенсифікує прикладний фокус ОП (ВБ 1 «Політична лінгвістика» та ВБ 2 «Бізнес-лінгвістика»), передбачає написання курсової роботи зі спеціалізації. ОП містить додаткові ПРН (20–23).</p> <p>2.3. Зміст ОП зорієнтований на предметну область спеціальності 035 «Філологія» й корелює зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 р., № 869). Зміст ОП передбачає формування загальнонаукових компетентностей соціально-гуманітарного характеру (ОК 1 – 7); загальнофілологічних компетентностей (ОК 8, комплексні ОК 25, 27); практичних мовних компетентностей з української та англійської мов (ОК 9 – 14; 15 – 19; багатосеместрова ОК 26); теоретичних та практичних компетентностей з перекладу та редагування (ОК 21, 22, 23, 24).</p> <p>Погоджуємося з думкою ЕГ, що варто було б осучаснити списки літератури для низки ОК відповідно до нових видань із лінгвістики та літературознавства (наприклад, ОК 12 «Синтаксис СУМ: пунктуаційні норми» містить джерела 1951 р., 1965 р.; ОК 13 «Стилістика СУМ: стилістичні норми» – найновіше джерело – 2009 р.).</p> <p>2.4. Формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії регламентується п. 9.4. Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ (http://surl.li/fkmfu), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ</p>	<p>межах кожного ОК ПРНУ відповідали лише ЗК і ФК із множини, визначеної цією таблицею, а не інші, проте реалізація ПРН в ОК не вимагає реалізації всіх компетентностей із цієї множини, а лише тих, які становлять завдання конкретного ОК. Один ОК, який спрямований на досягнення трьох ПРНів, у нашому випадку ОК 8 «Вступ до мовознавства», не може забезпечувати компетентності ЗК 2,7, 10 – 13, ФК 1 – 8, 10, 11 (загалом 16 компетентностей), відповідно до Таблиці 2, тому що це ледь не всі компетентності Стандарту філології. У такому випадку нехтується доречність впровадження в ОП інших освітніх компонентів, якщо один ОК покриває всю площину компетентностей. З іншого боку, одна компетентність спрямована на формування різних РНів, тому, якщо компетентність не реалізовується за одним РНом, то вона реалізована за іншим РНом. У кореляції РНів і ЗК та ФК Стандарту спостерігається взаємозамінна відповідність: 19-ти РНам відповідає 13 ЗК та 12 ФК, тобто 25 компетентностей забезпечують досягнення 19 РНів. Матриці опису ОП демонструють повне покриття цих двох площин освітніми компонентами, отже повне досягнення РНів та ЗК і ФК, визначених Стандартом філології. Крім того, хочемо зазначити, що всі ПРНи освітньої програми узгоджено корелюють із ЗК та ФК відповідно до Таблиці 2.</p> <p>Ми врахуємо рекомендацію осучаснити бібліографічний апарат РПНД, викладачі вже поінформовані про необхідність внести зміни до робочих програм.</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>(http://surl.li/fkmgp). Вибіркові дисципліни представлені двома блоками: ВБ 1 «Політична лінгвістика» – 18 ОК, ВБ 2 «Бізнес-лінгвістика» – 20 ОК. Ознайомитися з блоками вибірових ОК та їх РПНД можна на сайті ННІФ (http://surl.li/ghind), а також в індивідуальному кабінеті здобувача в системі «Triton» (http://surl.li/gctvx). Здобувачі вищої освіти мають право обирати обов’язкові та вибіркові ОК іншої ОП того самого освітнього рівня за погодженням із деканом факультету / директором інституту. У Звіті ЕГ зазначено, що під час зустрічі зі студентами ЕГ було встановлено, що вони ознайомлені із процедурою вибору ОК.</p> <p>2.5. У 8 семестрі здобувачі вищої освіти проходять виробничу практику з перекладу та редагування (обов’язкова ОК 28, ПРН 1, 3, 6, 14). У кабінеті НА на запит подано інформацію про бази практик та скани відповідних документів (http://surl.li/gnzen).</p> <p>2.6. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти soft skills. Соціальні навички формуються під час самостійної роботи, комунікації в групах, дискусій. Сприяють розвитку soft skills низка дисциплін: соціальні та громадянські компетентності (ОК 4, 5, 7 та ін.); соціокультурні компетентності (ОК 2, 17, 19, 27 та ін.); світоглядні та психологічні компетентності (ОК 3, 15 та ін.); комунікативні компетентності (16, 18, 22 та ін.). Вагомою також є виробнича практика (ПРН 1, 3, 5, 6). Здобувачі вищої освіти долучаються до соціальної роботи: діяльність у Студпарламенті, волонтерські проекти.</p> <p>2.7. Професійного стандарту немає.</p> <p>2.8. роботи дозволяють досягти ПРН й відповідають нормам «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ» (http://surl.li/fkmfu). Відповідно до навчального плану ОПІ кореляція аудиторного та самостійного навантаження в межах ОК становить переважно 36 % до 50 %, що не порушує вимогу щодо аудиторного навантаження дисциплін, які пропонуються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.</p> <p>2.9. Навчання за дуальною формою не відбувається.</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p>	<p>Водночас вважаємо за необхідне надати інформацію щодо зауважень, які стосуються підкритерію 2.3 про те, що деякі дисципліни, напр., ОК 12 «Синтаксис СУМ: пунктуаційні норми» містить джерела 1951 р., 1965 р., (Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. Ч. II: Синтаксис. К., 1965; Курс сучасної української літературної мови. Т. II: Синтаксис / За ред. Л. А. Булаховського. К., 1951) зазначимо таке. Для викладання дисципліни використовуються в основному сучасні джерела. Водночас, двохтомник 1950-х років за ред. акад. Л.Булаховського – це унікальний підручник, тому що теоретичний курс «Синтаксис простого речення» там підготував тодішній співробітник Інституту української мови (пізніше - академік) Ю.Шевельов, і цього не можна оминати в навчанні студентів. Тому фахівці знають і пояснюють студентам унікальність цього джерела. Деякі викладені там теоретичні положення актуальні й досі, і вони дуже цінні для викладу теорії в порівнянні. Так само й підручник за ред.Б.Кулика – обидва видання цінні в порівняльному аспекті: ми вивчаємо теорію в розвитку, а тому рекомендуємо джерела, що містять оригінальний виклад цих теорій, для компаративного засвоєння матеріалу. Вважаємо, що вилучення таких джерел із списку буде порушенням академічної доброчесності. Щодо бібліографічного апарату ОК 13 «Стилістика СУМ: стилістичні норми»: викладач доц.О.Луценко повідомила, що через технічний недогляд не оновила бібліографію, хоча під час викладання використовує новітні джерела і подає</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>1.Рекомендуємо до початку нового навчального року узгодити ЗК, ФК і ПРН з Таблицею 2 Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.</p> <p>2.Рекомендуємо до нового навчального року (2023 – 2024 н.р.) осучаснити бібліографічний апарат РПНД.</p>	<p>їх студентам (Луценко О.І. Українська наукова мова: навч. посібник. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2020; Костюк Ю. Суспільно-політична неолоксика в інтернет-комунікації: структурно-функційний аспект. Лінгвістичні студії. 2020. Вип. 40 (1). С. 153–164; П'ятецька О.В. Юридичний термін у лінгвістичному аналізі: навч. посібник. Київ: Азимут-Україна, 2020. 101с.; Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016; Шевченко Л.І., Шулінова Л.В. Стилїстика української літературної мови: Книга 2: Функціональна діагностика тексту. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018) і до початку наступного навчального року додасть ці джерела до РПНД.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	<p>Рівень відповідності Критерію 3. ЕГ: Рівень В ГЕР: Рівень В Обґрунтування ГЕР 3.1. Правила прийому на ОП визначаються та регулюються Правилами прийому до КНУ у 2022 році, Положенням про Приймальну комісію КНУ, Положенням про Апеляційну комісію КНУ. Вони є чіткими та зрозумілими, не містять жодних дискримінаційних положень та доступні для всіх зацікавлених сторін на офіційному веб-сайті університету (https://vstup.knu.ua/rules). 3.2. Конкурсний відбір на навчання за цією ОП у 2022 році проводився на основі наявності в абітурієнтів повної загальної середньої освіти за результатами національного мультипредметного тесту або зовнішнього незалежного оцінювання у 2019-2021 р.р. та розгляду мотиваційних листів. Враховуючи особливості програми, велика увага при вступі приділялася інформації про особисту зацікавленість абітурієнта у вступі саме на цю програму та відповідні очікування, досягнення у навчанні та інших видах</p>	<p>Дякуємо ГЕР за високу оцінку ОП, але не можемо погодитися з оцінкою В за критерієм 3, оскільки не висловлено жодних зауважень. Просимо ГЕР врахувати наступне: Щодо можливостей академічної мобільності політика університету прозора, на сторінці ОП наявна вся актуальна інформація: https://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk, студенти поінформовані про свої можливості скористатися академічною мобільністю. Концепція Університету в питанні неформальної освіти зосереджена на формуванні чітких процесів визнання результатів навчання, здобутих у формальній і неформальній освіті, що підтверджено відповідним документом (http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2023/02/Положення-про-валідацію1.pdf).</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>діяльності, власні сильні та слабкі сторони, які викладалися у мотиваційних листах.</p> <p>3.3. Університет має та ефективно застосовує досить широку нормативно-правову базу щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, які викладені у цих документах, є цілком чіткими та зрозумілими й здійснюються на основі системи накопичення, перенесення і визнання кредитів (Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS)).</p> <p>3.4. У ЗВО є чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначені Положенням про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУ (http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271, яке затверджене наказом ректора № 86-32 від 07.02.2023. Під час опитування НПП, які викладають на програмі, заявили, що в здобувачів є можливість пройти курси в системі неформальної та інформальної освіти, проте поки вони такою можливістю не скористалися.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо у новому навчальному році (2023-2024) організувати заходи для студентів за ОП з метою ознайомлення з можливостями академічної мобільності та навчання у межах неформальної освіти та поінформувати про процедури перезарахування результатів навчання за такими програмами.</p>	<p>Проте Університет не бачить потреби масової популяризації неформальної та інформальної освіти за рахунок ОК, тому що: а) більшість якісних курсів у межах неформальної освіти є платними, а Університет не може планувати додаткові платні освітні послуги; б) структурно-логічна схема ОП передбачає попередність і наступність у змісті навчальних дисциплін, що забезпечує неповторюваність тем дисциплін, наступність у складності вивчення матеріалу, а різноманітні форми неформальної освіти не завжди відповідають цим критеріям; в) викладачі повинні самі спочатку пройти ці форми, щоб переконатися в якості навчання за ними.</p> <p>Уважно ознайомившись із тенденціями впровадження неформальної та інформальної освіти у вищу школу, ми схильні рекомендувати студентам ці види освіти за деякими темами дисциплін, але не в процедурі повного покриття або заміни курсами неформальної освіти. Ми переконані в тому, що всі дисципліни в межах ОП будуть мати вищу якість, ніж безоплатні курси в межах неформальної освіти.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	<p>Рівень відповідності Критерію 4. ЕГ: Рівень А ГЕР: Рівень А Обґрунтування ГЕР 4.1. На навчальних заняттях, крім традиційних форм і методів, використовуються активні, зокрема проблемного, пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання. Враховуючи сучасні реалії воєнного стану в країні, навчання в університеті є дистанційним.</p>	<p>Дякуємо ГЕР за високу оцінку функціонування ОП, надані рекомендації та цілком погоджуємося з оцінкою А за критерієм 4.</p> <p>Ми обов'язково продовжимо поглиблювати позитивні практики навчання та викладання за ОП. Зокрема, уже є домовленість про продовження співпраці з Університетом Індіани та про залучення фахівців до аудиторних занять.</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>4.2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК шляхом оприлюднення РПНД на початку навчального року на сайті ННІФ (https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-01-uampr-bak/). Додатково кожен викладач надає здобувачам усю необхідну інформацію щодо ОК на першому занятті. Перед проведенням практик, кваліфікаційних робіт для здобувачів проводяться настановчі конференції, на яких присутні гарант ОП та керівники практик, кваліфікаційних робіт.</p> <p>4.3. Зразковим, на наш погляд, є широкий спектр заходів, які забезпечують поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми: студенти активно залучені до тренінгів, відкритих лекцій, зустрічей із фахівцями, об'єднань студентів у наукові товариства, участі у наукових конкурсах та олімпіадах. Це всіляко сприяє поєднанню навчання та досліджень за ОП. Крім того, здобувачі за програмою беруть активну участь в наукових проектах і заходах за участю молодих учених. Це передусім, щорічні міжнародні конференції “Нові виміри сучасних філологічних досліджень: міждисциплінарний підхід” (https://drive.google.com/file/d/110Zo5YbNHMBTIIFvCw3oJ_tblMA8ZVFz/view, “Філологія XXI століття: нові дослідження і перспективи” (https://drive.google.com/file/d/15ydauAKsQK71sChi_6hHmbAVPSOVrRDS/view), “Мова, література, переклад у комунікативному просторі сучасного світу”): (https://docs.google.com/document/d/1D16SvrG_cMIEYNz2af4_Uv3oxzr9CokXSroySD5_Xw/edit) тощо. Здобувачі А.Ворушило та Т. Мошковська виступали на Всеукраїнській конференції “Мова, література, переклад у комунікативному просторі сучасного світу” 4-5 листопад 2021 р. з доповіддю “Суржик у молодіжному середовищі: виклики сьогодення». Вони також виступали на Студентському круглому столі “Нова мова», Секція: Мова як світ світів. Граматика і поетика текстових структур. Здобувачі також виконують проекти у співпраці зі студентами кафедри слов'янських і східноєвропейських мов та культур Університету Індіани, США, в якості консультантів для підготовки американськими студентами презентацій з окремих тем із “Вступу до</p>	

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>української культури”. Здобувач С.Сольона перемогла в конкурсі на кращий переклад прозового твору з англійської мови. Здобувач 2 к. О. Чумак посіла 3 місце (серед студентів КНУ), а здобувач 4 к. О. Дерман – 1 місце на університетському й на міському етапах у XXIII Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика. Здобувачі активно задіяні в у підготовці курсових та кваліфікаційних робіт бакалавра з проблем редагування й перекладу, при цьому НПП активно залучаються в якості наукових керівників. Під час навчальних занять здобувачі виконують есе, аналітичні записки, дослідницькі проекти, які містять елементи наукової та дослідницької діяльності. Таким чином, КНУ забезпечує високий рівень поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП.</p> <p>4.4. Зміст ОК систематично оновлюється. Зокрема щорічно переглядається зміст ОК Психолінгвістика, Соціолінгвістика, Лексикологія і фразеологія сучасної української мови: практика слововживання, Практична риторика, Мовленнєвий етикет з урахуванням нових підходів щодо інтерпретації та аналізу семантики текстів. На разі в освітньому процесі за програмою використовується найновіший матеріал. Майже всі вибіркові ОК є новітніми й авторськими, тому НПП планують переглянути їх після декількох років апробації. Більшість ОК доповнена темами для самостійного опрацювання здобувачами. Це забезпечує розвиток їх аналітичних здібностей, уміння робити й формулювати висновки з філологічної проблематики.</p> <p>4.5. Навчання, викладання та наукові дослідження в КНУ тісно пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності. У Відомостях самооцінювання та у Звіті ЕГ є приклади навчання здобувачів за програмами академічної мобільності. Гарант ОП О.Суховій здобула стипендію університету Індіани як віртуальний запрошений учений Програми позаштатних стипендіатів “Університет Індіани-Україна 2022-23”, США (15.09.2022 р. – 30.08.2023 р.) і в межах цієї програми організувала співпрацю між здобувачами цього університету та здобувачами ОП, яка акредитується.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо поглиблювати позитивні практики навчання та викладання за ОП.</p>	

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	<p>Рівень відповідності Критерію 5. ЕГ: Рівень А ГЕР: Рівень А</p> <p>Обґрунтування ГЕР</p> <p>5.1. Здійснення контрольних заходів на ОП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (http://surl.li/cyuno). Пункт 4 Положення «Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і контролю» визначає такі форми контрольних заходів як діагностичний, поточний і підсумковий контроль. У Звіті ЕГ зазначено, що здобувачі в повній мірі ознайомлені з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання. Інформування здійснюється шляхом усного повідомлення під час першого заняття, ознайомленням з РПНД, які розміщені у вільному доступі на освітній платформі ЗВО.</p> <p>5.2. Атестація здобувачів на ОП здійснюється відповідно до вимог Стандарту Філології, зокрема у формі атестаційного екзамену, що регламентується п. 4.6 Положення про організацію освітнього процесу у КНУ https://cutt.ly/e23rugm, Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в ЗВО (http://surl.li/akymz), Наказом № 151-32 від 21.03.2022 р. «Про особливості проведення занять у період з 04.04.2022» (http://surl.li/fdrwo) та Тимчасовим порядком проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у ЗВО (http://surl.li/ipsg). Іспит відповідає Стандарту вищої освіти та складається з теоретичної та практичної частини, а критерії оцінювання є прозорими. Також доступною є Програма підсумкового іспиту з англійської мови. Кваліфікаційна робота спрямована на досягнення ЗК6, ЗК7, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ФК7, ФК8, ФК9, критерії оцінювання та рекомендації до написання є доступні на сайті ЗВО (https://drive.google.com/file/d/1Tv4as3-pyDPztqCI8IJ7BrL1VwNBWzal/view).</p> <p>5.3. Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО (http://surl.li/cyuno), Наказом № 151-32 «Про особливості проведення занять у період з 04.04.2022 р.» (http://surl.li/fdrwo), Тимчасовим порядком проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій</p>	<p>Дякуємо ГЕР за високу оцінку функціонування ОП, надані рекомендації та цілком погоджуємося з оцінкою А за критерієм 5.</p> <p>Ми обов'язково продовжимо розвивати позитивний досвід пропагування принципів академічної доброчесності серед студентів та викладачів за ОП.</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>дистанційного навчання у ЗВО (http://surl.li/ipsg), а також Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у КНУ. На ОП не було випадків оскарження результатів чи повторного проходження контрольних заходів здобувачами.</p> <p>5.4. Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності регулюються Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУ, Етичним кодексом університетської спільноти (http://surl.li/ipss); Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ (http://surl.li/dsxik), Ухвалою вченої ради університету «Про репутаційну політику КНУ» https://cutt.ly/w23ASSU; Ухвалою вченої ради університету «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти» (http://senate.univ.kiev.ua/?p=1733).</p> <p>Позитивною практикою, вартою наслідування, є регулярні заходи щодо популяризації академічної доброчесності. зокрема на ОП регулярно проводяться воркшопи, вебінари для популяризації академічної доброчесності, зокрема вебінар “Академічна доброчесність як дієвий механізм забезпечення якості освіти” (04.04.23), “Академічна доброчесність як актуальна потреба сучасності” (30.01.23), “Академічна доброчесність в усіх аспектах наукової діяльності” (23.05.20).</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо розвивати позитивний досвід пропагування принципів академічної доброчесності серед студентів та викладачів за ОП.</p>	
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p>	<p>Рівень відповідності Критерію 6. ЕГ: Рівень В ГЕР: Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР 6.1. Для здійснення освітнього процесу на ОП задіяні викладачі високої академічної кваліфікації, що підтверджується науковими ступенями, вченими званнями, публікаціями, участю в конференціях, міжнародних проєктах, роботою в складах спеціалізованих вчених рад. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає «Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності», їх компетентності, наведені в «Відомостях про самооцінювання» (Таблиця 2. Зведена інформація про</p>	<p>Дякуємо ГЕР за високу оцінку функціонування ОП та за рекомендації за критерієм 6.</p> <p>Ми обов’язково продовжимо публікувати наукові праці за тематикою освітніх компонентів, які викладають науково-педагогічні працівники на ОП.</p> <p>Щодо рекомендації вказувати у Відомостях самооцінювання ОП праці лише за останні п'ять років уточнимо, що ми вносили до таблиці публікації за період понад 5 років у тих випадках,</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>викладачів ОП), співвідносяться з ОК, забезпечуючи досягнення визначених програмою цілей та ПРН. Погоджуємося з думкою ЕГ, що публікаційну активність за останні п'ять років деяких викладачів недостатня відповідно до специфіки ОК, викладання яких вони забезпечують.</p> <p>6.2. Процедури конкурсного добору викладачів регулюються відповідно до Порядку проведення конкурсного добору у КНУ (http://senate.univ.kiev.ua/?p=1863) та Положень про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУ (http://surl.li/akuev). Процедура конкурсного добору викладачів на заміщення вакантних посад є відкритою, прозорою, об'єктивною та незалежною, орієнтованою на оцінку професіоналізму та викладацьких якостей претендентів.</p> <p>6.3. Невід'ємною складовою організації та реалізації освітнього процесу в КНУ є залучення стейкхолдерів ОП. У 2020 р. було прийнято Положення про ради роботодавців у КНУ, які сприяють покращенню якості освітніх послуг та підготовці фахівців за ОП. У ЗВО відкрито Центр «Дія. Бізнес. КНУ» і вже відбулися перші тренінги для академічної спільноти (http://www.univ.kiev.ua/news/11434). Представники роботодавців проводять майстер-класи для студентів ОП. ПРИклади знаходимо у Відомостях самооцінювання й у Звіті ЕГ.</p> <p>6.4. До проведення занять, керівництва практикою здобувачів за ОП КНУ залучає професіоналів практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Студентів цієї ОП направляють на виробничу практику до громадських організацій, комерційних установ, видавництва та інших закладів, де вони безпосередньо спілкуються з потенційними роботодавцями на робочому місці, а також у ході виконання виробничих завдань беруть до уваги рекомендації та зауваження працедавців.</p> <p>6.5. Сприяння професійному розвитку викладачів ОП здійснюється завдяки підвищенню їхньої кваліфікації, що є обов'язковою складовою системи якості освіти КНУ, відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та НПП КНУ (http://senate.univ.kiev.ua/?p=1997), та невід'ємною умовою при укладанні контракту на посаду. Можливості для підвищення кваліфікації створюються за допомогою Інституту</p>	<p>коли ці публікації стосуються підручників, посібників та інших матеріалів, важливих для викладання відповідної дисципліни.</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>післядипломної освіти (http://www.ipe.knu.ua/) та Відділу академічної мобільності КНУ (https://cutt.ly/S0Lr0S6). КНУ також забезпечує проведення різноманітних короткотермінових тренінгів щодо різних аспектів якості освіти.</p> <p>6.6. КНУ стимулює розвиток викладацької майстерності, включаючи професійне і матеріальне заохочення.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо викладачам за ОП здійснювати публікацію наукових праць за тематикою освітніх компонентів, які вони викладають, та у подальшому вказувати у Відомостях самооцінювання ОП праці лише за останні п'ять років.</p>	
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p>	<p>Рівень відповідності Критерію 7. ЕГ: Рівень А ГЕР: Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР</p> <p>7.1. КНУ має достатні фінансові й матеріально-технічні ресурси, розвинену соціальну та цифрову інфраструктуру, а також навчально-методичне забезпечення для реалізації ОП та досягнення її цілей і ПРН. ЕГ переконалась, що здобувачі мають вільний доступ до електронних іноземних і вітчизняних ресурсів (https://cutt.ly/Q4zqwcV); до бібліотечних фондів: наукової бібліотеки ім. М. Максимовича (http://www.library.univ.kiev.ua) з доступом до фондів і електронних каталогів та реферативної бази даних SCOPUS від Elsevier, Web of Science; спеціалізованих бібліотек мовно-інформаційних центрів (https://philology.knu.ua/struktura-if/tsentry/), кафедри ТПП з англійської мови, читального залу ННІФ. Є вільний доступ до Wi-Fi, у розпорядженні студентів комп'ютерні класи та комп'ютеризований кабінет філологічної літератури. Для реалізації ОП використовують лінгафонний кабінет, лабораторію експериментальної фонетики (https://cutt.ly/r9MQit7), комп'ютерної лінгвістики.</p> <p>7.2. Академічний персонал і здобувачі КНУ мають безоплатний та безперешкодний доступ до навчальної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які необхідні для реалізації навчання, викладацької та</p>	<p>Дякуємо ГЕР за високу оцінку функціонування ОП та надані рекомендації. Водночас не можемо погодитися зі зниженням оцінки А за критерієм 7 від ЕГ, адже зауважень до жодного з підкритеріїв немає, а експертна група встановила «високий рівень забезпеченості ОП матеріально-технічними ресурсами: освітній процес здійснюється у сучасних аудиторіях з мультимедійним обладнанням (смарт-дошки, проєктори, комп'ютери, програмне забезпечення) та лабораторіях зі спеціальним обладнанням; ЗВО забезпечує безоплатний та зручний доступ до інфраструктури, до мережі Internet, абонементів, читальних залів, електронних каталогів бібліотеки.</p> <p>Позитивна практика: КНУ ефективно використовує інформаційну систему Triton Student для планування навчальної роботи, а також реалізації права студентів на формування індивідуальної освітньої траєкторії; ЗВО постійно удосконалює концепцію розвитку інклюзивної освіти «Університету рівних можливостей»</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>наукової діяльності та для досягнення ПРН за ОП.</p> <p>7.3. Освітнє середовище КНУ відповідає встановленим санітарно-гігієнічним вимогам, нормам пожежної безпеки, є пропускна система та відеоспостереження, приміщення та територія мають все необхідне обладнання, регулярно проходять внутрішні та зовнішні перевірки.</p> <p>7.4. Освітня, організаційна, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів освіти проводиться кураторами, НПП та деканатом, як при особистих консультаціях, так і в процесі проведення семінарів, загальних зборів тощо. Освітня підтримка відбувається відповідно до навчального плану (на сайті КНУ, ННІФ, у системі автоматизації Triton Student (https://student.triton.knu.ua) та на інформаційних стендах, де оновлюються відомості про освітній процес: розклад занять, графіки консультування та ін.), в інформаційній мережі Triton Student доступні рейтинги успішності здобувачів; освітня підтримка відбувається у межах програм міжнародної співпраці, академічного обміну, що реалізуються за підтримки відділу міжнародної співпраці та відділу академічної мобільності.</p> <p>7.5. КНУ реалізує сучасні тенденції інклюзивної освіти та забезпечує необхідні умови для осіб з особливими освітніми потребами. Серед здобувачів вищої освіти за ОП осіб з особливими освітніми потребами немає.</p> <p>7.6. У КНУ реалізується чітка політика щодо запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій, включаючи такі, що пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Для реалізації цієї політики в університеті на підставі актів антикорупційного законодавства України розроблено та впроваджено низку положень, кодексів та програм, які визначають механізм їх запобігання та процедуру врегулювання, відповідальні органи, забезпечують їх доступність для всіх учасників освітнього процесу. В період реалізації ОП випадків сексуальних домагань, дискримінації, корупції не траплялося.</p> <p>Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо оновлювати та вдосконалювати інфраструктуру ЗВО та інформаційні, методичні, навчальні ресурси, необхідні для навчання, викладацької та наукової діяльності НПП у межах освітньої програми</p>	<p>(тактильні мітки для осіб із порушенням зору; пандуси, спеціально обладнана вбиральня, апарелі для спуску по сходах для маломобільних осіб на візку; супровід здобувачів з особливими потребами; безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних; надання їм фахової консультаційної підтримки, сприяння випускникам у працевлаштуванні тощо)».</p> <p>Ми обов'язково продовжимо оновлювати та вдосконалювати інфраструктуру ЗВО та інформаційні, методичні, навчальні ресурси, необхідні для навчання, викладацької та наукової діяльності НПП у межах освітньої програми, зокрема видавничо-поліграфічний центр КНУТШ за рекомендацією Вченої ради продовжує практику видання підручників і посібників викладачів для забезпечення викладання навчальних дисциплін, відбувається постійне оновлення матеріально-технічної бази університету.</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	<p>Рівень відповідності Критерію 8. ЕГ: Рівень В ГЕР: Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР</p> <p>8.1. Відповідно до п. 2.4 Положення про організацію освітнього процесу у КНУ (друга редакція, 2022 р.) (http://surl.li/fbfqw) порядок розроблення, розгляду і затвердження ОП, дотримання принципів та процедур забезпечення якості (моніторинг, оцінювання, внутрішня акредитація, періодичний перегляд, порядок припинення) регламентується Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (http://surl.li/ejlkd). Під час інтерв'ю гарант пояснила, що перегляд ОП мав місце у восени 2019 р. після появи чинного Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія (наказ МОНУ № 869 від 20.06.2019 р.). Чинна ОП оприлюднена на сторінці ННІФ (https://philology.knu.ua/osvitnioprogramy/bak-opysy-op-ta-proh-nd/035-10-b-p/).</p> <p>8.2. Залучення студентів та органів студентського самоврядування до реалізації політики забезпечення якості освітньої діяльності передбачено Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ (п. 12.3.5.) http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Студенти безпосередньо залучені до перегляду ОП, а їхні пропозиції враховуються. У Звіті ЕГ зазначено, що ЕГ з'ясувала, що восени 2021р. здобувачі брали участь у обговоренні освітнього контенту ОП на засіданні кафедри УМПЛ, що підтвердили студенти Іохим М. (2 к.) і Дерман О. (4 к.) (витяг з протоколу № 4 від 2.11.2021 р.). . Водночас, окрім зазначеної зустрічі, на яку були запрошені здобувачі, ЕГ не отримала підтвердження проведення спільних обговорень особливостей реалізації та оновлення ОП за участю студентів.</p> <p>8.3. Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості ОП унормовано в Положенні про ради роботодавців у КНУ (http://senate.univ.kiev.ua/?p=1466). Проведена ЕГ зустріч із фокус групою роботодавців підтвердили факт їх залучення до процесу періодичного перегляду ОП.</p>	<p>Дякуємо ГЕР за високу оцінку функціонування ОП та надані рекомендації за критерієм 8.</p> <p>Водночас щодо зауваження за підкритерієм 8.2 зауважимо, що обговорення освітнього процесу на ОП за участю студентів, викладачів, роботодавців та ін. груп стейкхолдерів відбуваються регулярно у формі офлайн- та онлайн-спілкування з гарантом, проте не вважаємо за доцільне кожне обговорення фіксувати протокольно. Ми врахуємо цю рекомендацію на майбутнє і будемо регулярно (раз на семестр) у формі публічних засідань обговорювати отримані від здобувачів, роботодавців та інших груп стейкхолдерів пропозиції щодо удосконалення ОП та фіксувати результати обговорення у протоколах спільних засідань випускових кафедр; регулярно (раз на семестр) обговорювати результати опитувань здобувачів на спільних засіданнях випускових кафедр і фіксувати результати обговорення у протоколах засідань.</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	<p>8.4. У КНУ моніторинг професійної діяльності випускників програми здійснюється випусковими кафедрами. Оскільки за цією ОП випускників ще немає (програма введена в дію 2019 р.), інформація щодо працевлаштування здобувачів освіти та їх кар'єрного зростання відсутня.</p> <p>8.5. Структура внутрішнього забезпечення якості освіти побудована з п'яти рівнів, між якими розподіляються повноваження й обов'язки щодо виконання окремих функцій (с. 15-16). У ЗВО функціонує відповідний підрозділ – відділ забезпечення якості освіти (https://knu.ua/ua/departments/eqad), який здійснює системний контроль за якістю освітнього процесу в університеті, координує роботу щодо моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, якості надання освітніх послуг, узгодження дій усіх структурних підрозділів університету з питань реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.</p> <p>8.6. Акредитація цієї ОП є первинною.</p> <p>8.7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості. Внутрішня система забезпечення якості передбачає наявність багаторівневої структури з повноваженнями та обов'язками представників відповідних структурних підрозділів ЗВО на етапах формування та подальшої реалізації ОП, зокрема, проведення внутрішнього моніторингу за участі здобувачів вищої освіти (шляхом опитування здобувачів щодо рівня їх задоволеності ОП та якістю надання освітніх послуг), робочі зустрічі з академічною спільнотою, роботодавцями та іншими стейкхолдерами освітнього процесу. НПП, які забезпечують ОК з мовознавчих дисциплін, є викладачами, що мають потужний фаховий потенціал.</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Рекомендуємо започаткувати практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. 2. Рекомендуємо у новому навчальному році 2023-2024 активно залучати до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості здобувачів за ОП. 	

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p>	<p>Рівень відповідності Критерію 9. ЕГ: Рівень В ГЕР: Рівень В Обґрунтування ГЕР</p> <p>9.1. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються законодавством України та внутрішньою нормативною документацією ЗВО, зокрема Статутом Університету (https://cutt.ly/G8UTi8), Стратегічним планом розвитку Університету на період 2018-2025 р.р. (https://cutt.ly/u8UTgNe), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (розділи 4-6) (https://cutt.ly/X8UTbqM), Етичним кодексом університетської спільноти (https://cutt.ly/D8UTRCS), Положенням про порядок заміщення вакантних посад наукових працівників у КНУ (https://cutt.ly/O8UTOXG), Порядком вирішення конфліктних ситуацій (https://cutt.ly/T8UTDme), Положенням про Науково-методичну раду (https://cutt.ly/18UTH6S), Положенням про гаранта освітньої програми у КНУ (https://cutt.ly/98UTZGQ), Положенням про порядок реалізації права на академічної мобільності (https://cutt.ly/n8UTBkC), Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ (https://cutt.ly/J8UT8fo), Порядком вирішення конфліктних ситуацій (https://cutt.ly/V8UT5aB), Антикорупційною програмою (https://cutt.ly/e8UYe8z).</p> <p>9.2. ОП 2019 р. (квітень) та 2019 р. (листопад) з рецензіями на них та обидва навчальні плани оприлюднені на сайті ННІФ: https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-01-uampr-bak/. На сайті розміщено електронну пошту гаранта ОП o.sukhovii@knu.ua, на яку можна надсилати свої зауваження і рекомендації щодо забезпечення якості освітнього процесу на ОП.</p> <p>9.3. Інформація про ОП (гарант, склад проектної групи, описи ОП за 2019 р. (квітень) та 2019 р. (листопад), відповідні навчальні плани, РПНД (обов'язкові та вибіркові ОК), практична підготовка, рецензії і відгуки стейкхолдерів, відгуки випускників) представлена на сайті ННІФ (https://cutt.ly/27AszqX).</p>	<p>Дякуємо ГЕР за високу оцінку функціонування ОП та надані рекомендації.</p> <p>Ми обов'язково продовжимо своєчасно оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму. Водночас просимо врахувати, що зауважень щодо критерію 9 висловлено не було.</p>

Критерій	Експертний висновок ГЕР	Коментарі університету
	Рекомендації ГЕР: Рекомендуємо дотримуватися практики своєчасного оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті точної та достовірної інформації про освітню програму.	